

Дубровіна І.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
i.v.dubrovina@npu.edu.ua
098-978-88-442

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Технологія створення та проведення анімаційно-рекреаційних програм та заходів»

I. Основна мета та завдання дисципліни :

Мета: формування компетентностей, які орієнтовані на опанування теоретичними, професійними знаннями та практичними навичками щодо створення та проведення анімаційно-розважальних програм і заходів, ознайомлення з пріоритетними тенденціями розвитку сучасного дозвіллевого простору в Україні та світі, дослідження сутності, значення та передумов зародження анімаційно-розважальної діяльності, проектування перспектив анімаційної діяльності у майбутній професії
Основні завдання: визначення змістовної сутності технології створення анімаційно-розважальних програм, структури та принципів дозвілєвої діяльності; виявлення основних пріоритетів розвитку сучасного дозвіллевого івент-простору як в Україні так і у світі; інтерпретація, порівняння та узагальнення різноманітних форм та методів організації анімаційно-розважальних програм та заходів; формування знань про особливості анімаційної діяльності з різними категоріями дітей та молоді; ознайомлення з особливостями складання анімаційно-розважальних програм та заходів різного типу; формування умінь створення та проведення анімаційних програм різного спрямування; -визначення особливостей роботи аніматорів з різними категоріями дітей та учнівської молоді під час організації анімаційно-розважальних програм та заходів

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Вибіркова дисципліна
ВВ 2.10

III. Програмні результати навчання

ПРН 5. Уміти застосовувати інноваційні методи та креативні освітні технології в процесі проведення комплексних педагогічно-рекреаційних заходів на основі полікультурного підходу, принципу солідарності поколінь.
ПРН 9. Здатність впроваджувати новаторський досвід роботи з дітьми, підлітками, дорослими, людьми похилого віку, залучати їх до активної культурно-дозвілєвої діяльності
ПРН 10. Уміти проектувати культурно-освітній розвивальний простір в умовах дозвілля з урахуванням результатів моніторингу/

IV. Короткий зміст дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи створення анімаційно-розважальних програм і заходів

Тема 1.1. Витоки аніматорської діяльності в просторі івент-освіти. Шляхи, закономірності розвитку та етапи становлення дозвілля як соціально-культурного явища. Проблеми періодизації історичних процесів. Наукове усвідомлення дозвілля в міждисциплінарному контексті. Дозвілля як складова часового простору, вид людської життєдіяльності, психологічний стан людини, ознака цілісного способу життя. Сутність поняття «івент-простір», «дозвілєва діяльність», «соціально-культурна комунікація». Функціональна і організаційна структура івент-простору та взаємозв'язків цього явища з тайм-менеджментом (організацією вільного часу змістовним дозвіллям).

Тема 1.2. Дозвілля первісної та архаїчної доби (від доісторичних часів до IV тис. до н. е.) Перші прообрази дозвілєвої діяльності та передумови створення дозвіллевого середовища (колективно-синкретичний етап). Дозвілєві потреби та можливості сфери дозвілля первісної доби. Види дозвілля первісних людей. Соціально-виховне значення святкового дозвілля та види дозвілєвих розваг. Основні напрями спрямування дозвілєвої діяльності у період архаїчної доби (державно-регламентувальний період становлення сфери дозвілля). Передумови створення дозвілєвої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай).

Тема 1.3. Передумови становлення та функціонування сфери дозвілля у період Античності (від III тис. до н. е. до V ст. н. е.). Дозвілля як уособлення потреб вільних громадян у період Античності. Дозвілля як самостійна складова соціокультурної сфери античного суспільства. Поява суспільного (громадського) дозвілля. Виникнення розгалуженої сфери дозвілля та розбудова дозвілєвої інфраструктури в період Античності. Наукове усвідомлення соціальної ролі дозвілля у період Античності: теоретичне обґрунтування соціальної значимості дозвілля (Платон); дозвілля як засіб втілення інтелектуального споглядання вільної людини й мудреця (Арістотель).

Тема 1.4. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля за часів Середньовіччя (прибл. V – сер. XV ст.). Вплив загальних соціально-культурних процесів на розвиток дозвілєвої сфери часів Середньовіччя: пріоритет релігійних цінностей, жорстка станова диференціація, декларативна форма участі в суспільному житті. Регламентація соціального часу і соціальної життєдіяльності та їх вплив на дозвілєві потреби суспільства. Просування релігійних цінностей через дозвілля. Форми масового дозвілля: релігійні вистави, містеріМіське та селянське дозвілля. Формування традицій корпоративного дозвілля та системи корпоративних заходів.

Тема 1.5. Розбудова сфери дозвілля у період Відродження (XIV-XVI ст.) Дозвілля як засіб становлення власної волі та творчого начала в людині у період Відродження. Моральні та етичні виміри дозвілля. Особливості дозвілєвих потреб та види дозвілєвих занять доби Відродження. Формування кружків освічених людей. Соціально-виховна мета дозвілля та уявлення про дозвілєву діяльність гуманістів епохи Відродження Л. Валла, Д. Манетті, М. Монтень, М. Пальмієрі.

Тема 1.6. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби (середина XVII ст. - середина XX ст.) Соціально-виховний вплив сфери дозвілля за індустріальної доби (прагматично-соціалізувальний етап). Основні тенденції динаміки сфери дозвілля у період індустріальної доби. Урбанізація, технічний та промисловий розвиток як передумови для кількісних та якісних змін дозвілля. Види і особливості світського дозвілля. Зародження туристичного, курортного і паркового дозвілля. Специфічні ознаки загальнодоступної дозвілєвої діяльності. Зародження клубного дозвілля. Специфічні особливості інфраструктури сфери дозвілля молоді. Зародження скаутизму та скаутських організацій в Європі, Америці, Азії, Австралії.

Тема 1.7. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні. Першоджерела розвитку сфери дозвілля в дохристиянські часи (VI – X ст.). Святково-обрядове дійство як засіб втілення потреби консолідації спільноти та передання соціальних і культурних традицій. Давні форми дозвілєвої діяльності українських прашурів. Спільні форми колективного дозвілля дозвілля релігійно-соціального спрямування.

Модуль 2. Методика проведення анімаційно-розважальних програм та заходів

Тема 2.1. Методологічні підходи та методи дослідження дозвілєвої сфери.

Макросоціологічний та мікросоціологічний підходи у вивченні явищ вільного часу та дозвілля. Макросоціологічний рівень: дозвілля як соціальна система, що вивчає культурно-дозвілєву сферу суспільства. Мікросоціологічний рівень: інтеракція як основа цілісності соціального життя. Напрямки макросоціологічного підходу: функціоналізм (Г. Спенсер, Е. Дюркгейм, Р. Мер тон, Т. Парсонс). Функції контролю, латентні функції, дисфункції та їх прояв у сфері дозвілля.

Тема 2.2. Інститут дозвілля як важливий елемент соціальної структури постіндустріального суспільства

Мета, завдання і функції інституту дозвілля. Об'єкт і суб'єкт дозвілля. Населення регіону, залучене до культурнодозвілєвої діяльності як суб'єкт дозвілля. Державні заклади культури, культурноосвітні установи різних форм власності, громадські угруповання та інші дозвілєві організації, що реалізують культурно-просвітницькі функції у межах соціального інституту

дозвілля як суб'єкт дозвілля. Кадровий склад (штатні працівники) та актив культурно-дозвіллевих організацій, як колективний суб'єкт дозвілля. Лідери творчих спільнот або самодіяльних гуртів як індивідуальні суб'єкти дозвілля..

Тема 2.3. Принципи організації дозвіллевої діяльності

Гуманізація змісту виховного компоненту дозвілля. Національна спрямованість дозвіллевої діяльності. Демократизація дозвілля. Безперервність і наступність форм дозвілля. Модернізація, оновлення технологій дозвілля. Основні характеристики культурно-дозвіллевої діяльності. Завдання культурно-дозвіллевих систем. Культурно-дозвіллева діяльність як засіб соціалізації особистості.

Тема 2.4. Проблема регулювання вільного часу та дозвілля Саморегулювання вільного часу та суспільне регулювання вільного часу. Методи регулювання вільного часу особистості. Самоменеджмент вільного часу. Вивчення особливостей організації та регулювання вільного часу різними групами населення.

Тема 2.5. Інфраструктура дозвілля

Загальна характеристика інфраструктури дозвілля. Традиційні об'єкти інфраструктури дозвілля. Заклади культури клубного типу. Заклади суспільного харчування як об'єкт міжособистісного спілкування та проведення вільного часу. Парки як соціальні інститути дозвілля. Туризм як активна, цілеспрямована споживча дозвіллева діяльність. Особливості функціонування бібліотек. Їх роль у розвитку в Україні інформаційного суспільства. Музейна діяльність сучасного суспільства та її роль у трансформаційних процесах.

Тема 2.6. Сучасні культурно-дозвіллеві центри як осередки

розвивального культурно-дозвіллевого середовища

Інноваційні заклади культури як самостійні форми культурно-дозвіллевих організацій, спрямовані на реалізацію поліфункціональної або монофункціональної діяльності, пов'язаної із задоволенням культурних потреб населення. Класифікація інноваційних закладів культури за характером діяльності

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни

кафедра педагогіки

Дубровіна І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки

VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких :

денна форма навчання: разом — 90 год., лекції – 10 год., практичних занять – 10 год., лабораторні заняття — 14 год; самостійна робота — 56 год.

заочна форма навчання: разом — 90 год., лекції – 4 год., практичних занять – 4 год., лабораторні заняття —2 год., самостійна робота — 80 год.

Дисципліна викладається у VI семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни

1. Бойко О. П. Культура дозвілля в суспільстві ризику : монографія. Суми : УАБС НБУ, 2011. 285 с.
2. Бочелюк В. Й., В. В. Бочелюк Дозвіллезнавство : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2006. 208 с.
3. Дубровіна І.В., Яременко Н.В. Дубровіна І.В., Яременко Н.В. Дозвіллева кваліфікація учнів старшого підліткового віку як соціально-педагогічна проблема: результати дослідження. *Український педагогічний журнал*, №2, 2021. http://uej.undip.org.ua/Zhurnal/2021/2/Storinky_2021_2/3.php DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-28-40>
4. Жарков А. Д. Технология культурно-досуговой деятельности : учеб. пособие для студентов вузов культуры и искусств, 2-е изд. Москва : Изд-во МГУК : Профиздат, 2002. 208 с.
5. Зборовский Г. Е. Социология досуга и социология культуры: поиск взаимодействия. *Социол. исслед.* 2006. № 12. С. 54–59.
6. Зверева И. Д. Стратегия развития социальной педагогики в Украине. *Вісн. Запоріж. нац. ун-ту. Педагогічні науки.* 2011. № 3. С. 18–21.
7. Исаева И. Ю. Досуговая педагогика : учеб. пособие. Москва : Флинта : МПСИ, 2010. 200 с.
8. Карпова Л. О. Просвітництво на теренах України XIX ст. : історіографічний досвід. *Актуальні питання культурології* : зб. наук. пр. Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. Рівне, 2012. Вип. 12. С. 51–55.

VIII. Система оцінювання

Презентації, опитування, виконання практичних та творчих завдань, написання сценаріїв, створення розважальних програм та заходів.

Підсумковий контроль: залік у VI семестрі.